

hørt nogen egentlig Indvending mod dette Endringsforslag, og spøiede dertil, at det maatte erindres, at Endringsforslaget i Virkeligheden slet ikke gik ud paa at medtage egentlige Kjøbstadeiendomme, men kun nogle saadanne Eiendomme, der ere byggede paa de Kjøbstæderne tilhørende Torder. Sa, jeg synes, at de to Ting staa noget i Modstrid med hinanden; thi vil man have Kjøbstæderne med, ser jeg ikke nogen Grund, hvorfor Loven ikke ligesaa fuldt skal kunne faae Anvendelse paa smaa Kjøbstadeiendomme. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal. Jeg har jo tidligere udtalt og udtalte ogsaa igaar, at jeg i grunden oprindelig var enig i den Tanke, at Kjøbstæderne skulle med, men jeg har sagt og gjentager det her, at for ikke at lægge denne Lov, som Regjeringen har forelagt, og som ikke vedrører Kjøbstæderne, Hindringer veien og dernæst, fordi det er min Betragtning, at de smaa Eiendomsbesiddere i Kjøbstæderne ere i grunden saaledes stillede ved de lokale Pengeinstitutter, navnlig Sparekasserne, at de kunne faae kontante Laan der, af de to Hensyn har jeg ikke været med til at stille Endringsforslaget. Naar den ærede Indenrigsminister aldeles bestemt har sagt og paavist, at det ikke gaar an her at medtage Kjøbstæderne, vil jeg nødig lægge Lovforslaget Hindringer veien ved at stemme for Endringsforslaget Nr. 1, før da jeg ydermere har den Overbevisning, at Trangen for Kjøbstæderne i den Henseende ikke er saa stor. Jeg vil ydermere minde om, at det er mig bekendt, at Kjøbstadkreditforeningen i Sjælland — og det er jo Sjælland vi hovedsagelig tale om; vi ere jo enige om, at disse eventuelle Kreditforeninger neppe ville faae nogen Betydning paa Øerne — giver meget smaa Laan i Kjøbstadeiendomme, og naar det er Tilfældet, er jo en meget væsentlig Mangel i den Henseende afhjulpen. Den ærede Ordfører for Mindretallet kom dernæst ind paa det principielle Spørgsmaal om Statsgaranti. Jeg skal ikke følge ham dert, men gjentage, hvad jeg allerede tidligere har sagt, at, naar Mindretallet ikke af den Grund vægrer sig ved at gaa ind paa Loven, men selv foreslaar en Statsgaranti, er jo Principet brudt, og det dreier sig blot om forskellige Former for Statsgarantien, saa at jeg synes, at det Spørgsmaal kunne vi lade ligge. Det dreier sig om, hvilken Form af Statsgaranti det høie Thing vil foretrække; enten den, Flertallet har foreslaaet, eller den, Mindretallet har foreslaaet, og det, som skal være afgjørende i det Spørgsmaal, er, hvilken der vil have den bedste Indflydelse med Hensyn til Lovens Virksomhed. Den ærede Ordfører for Mindretallet udtalte i Forbindelse dermed, at det er sagt her, navnlig af mig igaar og ogsaa af den ærede Minister, at den Sikkerhed, man havde i disse mindre Eiendomme, var god, men saa kunde han ikke indse, hvorfor Statsgarantien var nød-

vendig. Sa, jeg veed dog ikke, at den Slutning er saa ligefrem. Ganske vist kan Sikkerheden være god, men derfor kan det dog ogsaa tidt være forbundet med Usikkerhed for den Paagjældende at faae Laan, fordi Laanene ere for dyre. Det er hele Sagen. Det er ikke, fordi de ingen Laan kunne faae, men fordi Laanene ere for kostbare, og denne Kostbarhed hidrører jo navnlig fra, at en Kreditforenings Natur medfører, at den Paagjældende skal modtage de af Kreditforeningen udstedte Obligationer, og paa disse Obligationer er der altid et større eller mindre Kurstab. Det, som er Statsgarantiens Hensigt, er at gjøre dette Kurstab saa lille som muligt. Det er hele Niemedet med Loven, saa at, selv om Sikkerheden er god, vil Statsgarantien dog have sin Betydning. Efter min Formening har Statsgarantien her mere en symbolsk Betydning, end den vil have nogen virkelig Udsigt til at komme til Virksomhed, det vil sige efter Flertallets Forslag; efter Mindretallets Forslag skal Staten ud med 10,000 Kr. hver Termin, dersom Foreningerne tør bruge Garantien, saa at det jo er et andet Spørgsmaal. I samme Forbindelse yttrede jo den ærede Taler, at man ikke kunde sige, at Sikkerheden var god, naar man tog Hensyn til de Eiendomme, som vilde blive indbefattede under den eventuelle Forening, nemlig Eiendomme paa indtil 2,500 Kr. eller eventuelt paa indtil 3,000 Kroners Verdi. Han mente, at alle saadanne Eiendomme maatte henregnes til de jordløse eller saa godt som jordløse Huse, og at de Ingenting vare værd. Denne Betragtning kan jeg efter Kjendskabet til Eiendommene og deres Pris paa ingen Maade gaa ind paa. Det er de færreste Smaa-eiendomme paa Landet, som ere, hvad man kalder jordløse. Ganske vist er der i hvert Sogn nogle Matrikelnumre, der saa godt som intet Hartkorn have, $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Albu, og dem kan man gjerne kalde jordløse, forsaavidt som de kun have den Jord, de staa paa, en Have og maasse Lidt til; men i det Hele taget at betegne de Eiendomme, som disse Kreditforeninger komme til at opfatte, som jordløse eller saa godt som jordløse, tror jeg paa ingen Maade, man kan. Løvertimod, der findes paa Landet en stor Mængde Eiendomme til en Gjennemsnitspris af 2,000 Kr., der ere meget søgte; thi der hører ikke saa mange Penge til at kjøbe dem, og en Mand, som har Lidt, og som gjerne vil være stræbsom og arbejde sig Lidt frem, begynder med et saadant Hus til 1,600 à 2,000 Kr., hvortil der er saa megen Jord, at der kan holdes en Ko og maasse avles Lidt af forskellige Produkter. Dernæst sagde det ærede Medlem, at om disse Eiendomme var der blevet sagt, at de havde gennemgaaende en god Verdi. Sa, sagde han, det er fuldkommen rigtigt, saalænge Befolkningen tiltager. Deri er jeg enig med ham, men hvorfor gaa ud fra, at Befolkningen skal aftage? Naar vi komme dertil, er det jo ganske vist en anden Sag. Han